

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över förslag till nytt system för företagens miljörapportering

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Bakgrund och innehållet i förslaget

Förslagsställaren anger att man har haft i uppdrag att ta fram förslag på nytt system för företagens miljörapportering. Detta görs mot bakgrund av att dagens system, Svenska miljörapporteringsportalen (SMP), inte går att uppdatera längre. Därutöver anges att det har tillkommit ökade krav på information från företagens rapportering av miljöfarlig verksamhet i Naturvårdsverkets och andra myndigheters uppdrag gällande nationell och internationell rapportering.

Förslagsställaren föreslår därför en ny nationell digital lösning och de författningsändringar som behövs för att hantera information som ingår i företagens miljörapportering, det vill säga uppgifter som utövarare av miljöfarlig verksamhet årligen ska lämna in till tillsynsmyndighet enligt 26 kap. 20 § miljöbalken (1998:808) eller bestämmelser meddelade med stöd av 26 kap. 20 a och b §§ miljöbalken samt information enligt E-PRTR-förordningen¹. Förslagsställaren anger att det finns en stor potential för både effektivisering och regelförenkling för företagen genom att samla inlämning av miljöinformation via ett centralt nav, "en uppgift en gång, till ett ställe". Förslagsställaren anger att det nya informationssystemet ska kunna stödja insamling, hantering och validering av uppgifter i strukturerad form, återanvända uppgifter från andra befintliga tjänster, underlätta nationell granskning och tillgängliggöra uppgifter till andra myndigheter på det sätt som de behöver. Informationssystemet ska också göra det lättare att uppdatera formulär över vilka uppgifter som verksamhetsutövarare ska lämna in. Vidare anger förslagsställaren att man har fått ett kompletterande uppdrag, vilket också är en del av remissen. Här redogör förslagsställaren för vad det föreslagna alternativet innebär och att den nationella digitala lösningen utvecklas och förvaltas vid Naturvårdsverket.

Konsekvenser för företag

Förslagsställaren anger att företag och organisationer generellt kommer att gynnas av förslagen då det blir enklare att rapportera sin miljörapport, då ansvarsfördelning för informationssystemet blir tydligare samt då kommunikation mellan olika aktörer blir mer sammanhållen i systemet. Förslagen bedöms inte få betydande negativa effekter för företags

¹ Förordning (EG) nr 166/2006 om upprättande av ett europeiskt register över utsläpp och överföringar av föroreningar

eller organisationers arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Förslagsställaren anger samtidigt att en ökad efterfrågan av information i strukturerad form kräver att verksamhetsutövare registrerar och rapporterar information på nytt sätt, vilket i ett inledningsskede kan kräva en ökad arbetsinsats. Konsekvensutredningen saknar kvantifiering av påverkan på företagens kostnader och intäkter samt information om berörda företag.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Förslagsställarens beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas, såväl som nollalternativet och alternativa lösningar, är väl genomarbetad och det är tydligt att förslaget kan underlätta för de företag som berörs. Regelrådet konstaterar dock att beskrivningen av påverkan på berörda företag överlag är mycket tunn. Det saknas information om berörda företag, vilket är en brist. Vad gäller beskrivningen av påverkan på företagens kostnader anger förslagsställaren att förslaget främst kan leda till förenklingar för berörda företag, men att det i ett inledande skede kan uppstå kostnader för företag i arbetet med att ställa om till ett nytt system för miljörapportering. Det är oklart hur stora kostnader det kan handla om då det saknas kvantifieringar i konsekvensutredningen. Regelrådet finner här att förslagsställaren hade kunnat göra exempel- eller scenarioräkningar för att visa på vilka ungefärliga kostnader som kan uppstå för företag av olika storlek att ställa om till det nya systemet. Vidare saknas information om påverkan på företagens intäkter. Regelrådet ser i detta fall inget som uppenbart talar för att företagens intäkter påverkas. Förslagsställaren hade dock behövt komplettera konsekvensutredningen med just en motivering till varför en beskrivning av påverkan på företagens intäkter saknas. Regelrådet finner således beskrivningen av påverkan på företagens kostnader bristfällig. Regelrådet finner avsaknaden av en beskrivning av påverkan på företagens intäkter bristfällig.

Förslagsställaren bedömer att företagens konkurrensförmåga inte påverkas av förslagen. Regelrådet finner inget som talar för det motsatta, men finner att en komplettering i form av en motivering till bedömningen hade varit behövts. Regelrådet finner således beskrivningen av påverkan på konkurrensen för berörda företag bristfällig.

Regelrådet konstaterar vidare att beskrivningar av särskilda hänsyn till små- och medelstora företag vid reglernas utformning såväl som åtgärder för att begränsa förslagets kostnader eller andra effekter saknas, vilket är en brist. Regelrådet finner övriga delasppekter, utöver ovan nämnda, tillräckligt tydligt redovisade och därmed godtagbara.

Sammanfattningsvis konstaterar Regelrådet att förslaget kan innebära nyttiga förenklingar för företag men att beskrivningen av konsekvenserna för företag är tunn och att kompletteringar hade behövts, särskilt gällande uppskattningar av kostnadspåverkan, för att konsekvensutredningen ska kunna anses uppfylla kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 21 januari 2025.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm (ordförande), Helena Fond, Hanifeh Khayyeri, Hans Peter Larsson och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Erik Palm.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Erik Palm
Föredragande